

Türkiye Elektrik Piyasası'ndaki Güncel Gelişmeler ve Beklentiler

Türkiye Enerji Zirvesi, Antalya 2018

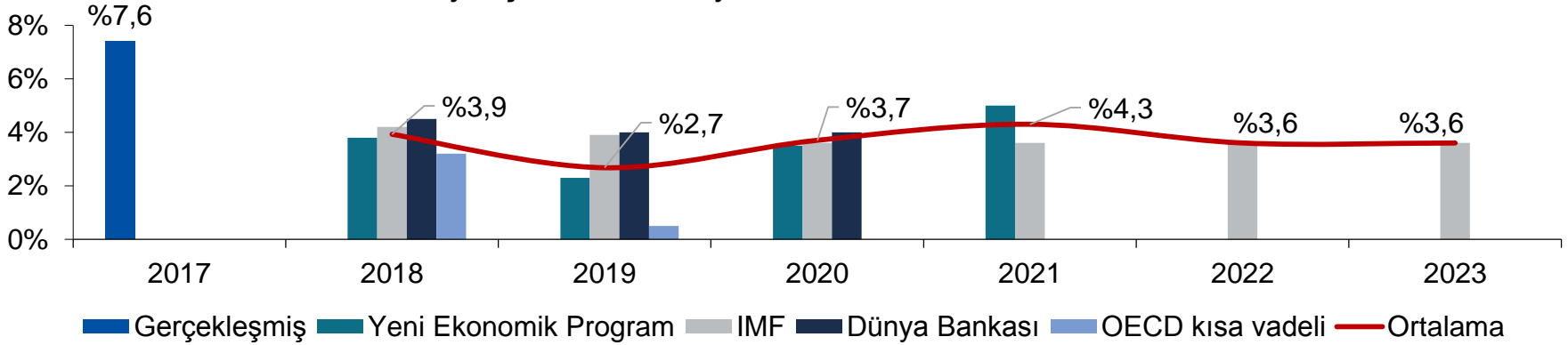
9 Ekim, 2018

APLUS | ENERJİ

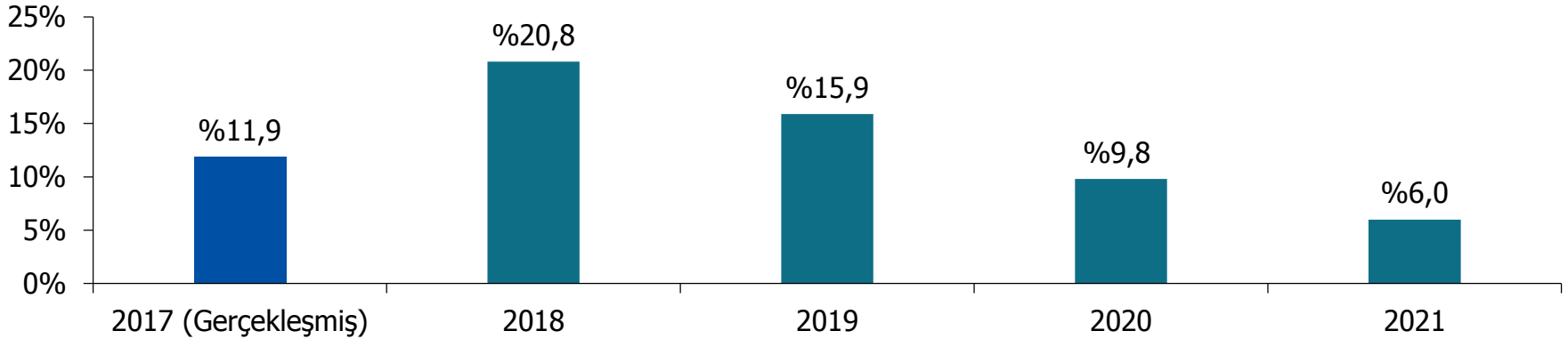

2019 yılında beklenen yavaşlamanın ardından Türkiye ekonomisinin 2020'de toparlanmaya başlayacağı öngörülmektedir

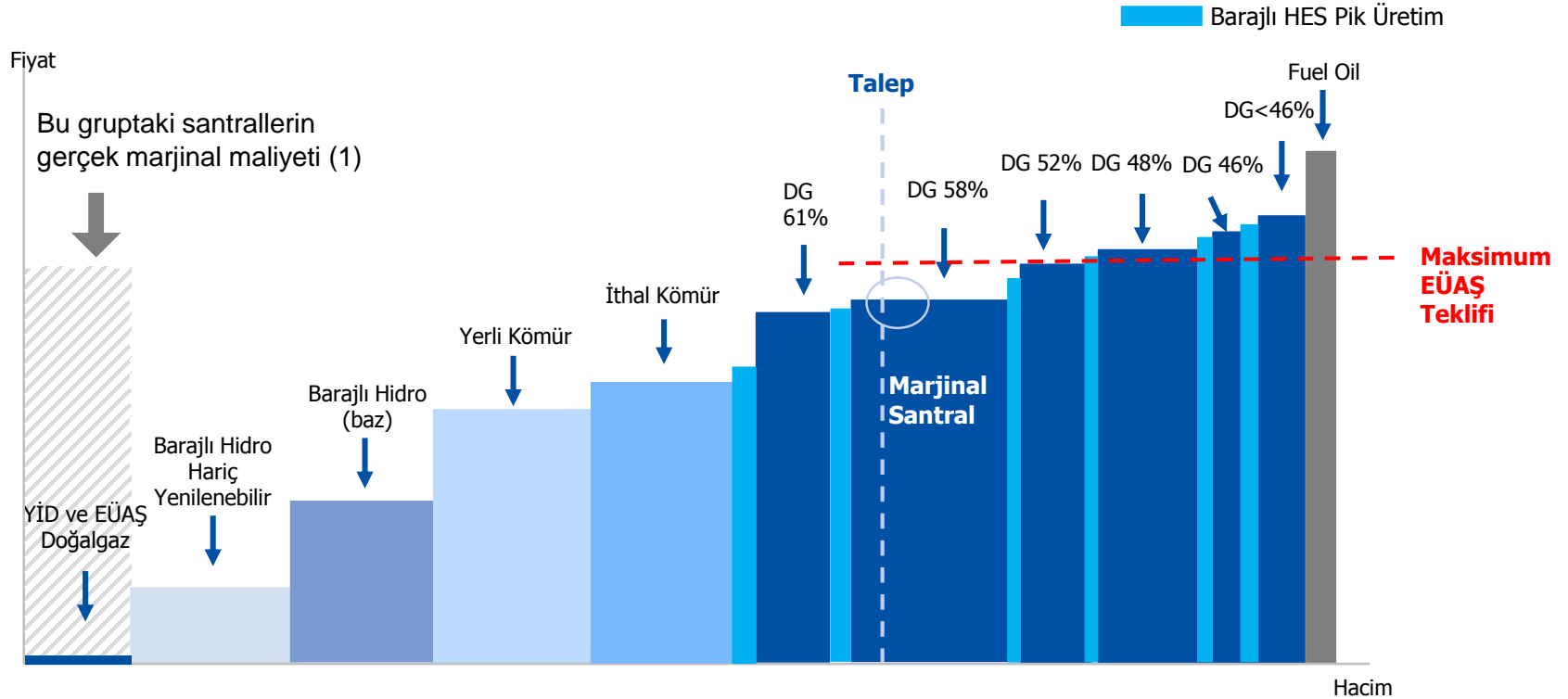
Türkiye için GSYİH Büyüme Tahminleri

Yeni Ekonomik Program'da Belirlenen Enflasyon Hedefleri

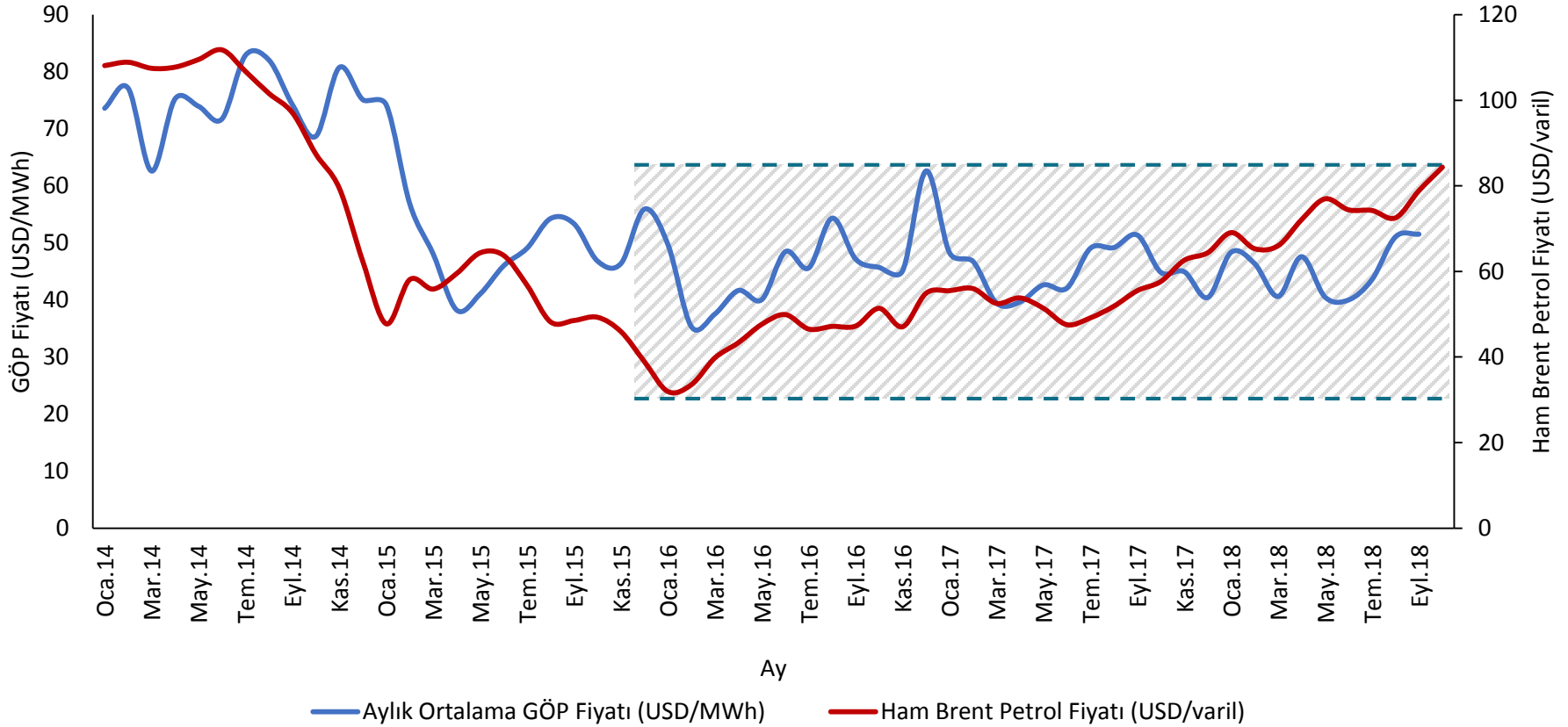

Türkiye Elektrik Piyasası'nın kendine has özelliklerinin piyasa fiyatına etkilerinin azalmasıyla, maliyetlerin doğru şekilde yansıtıldığı bir piyasa yapısına geçiş sağlanacaktır

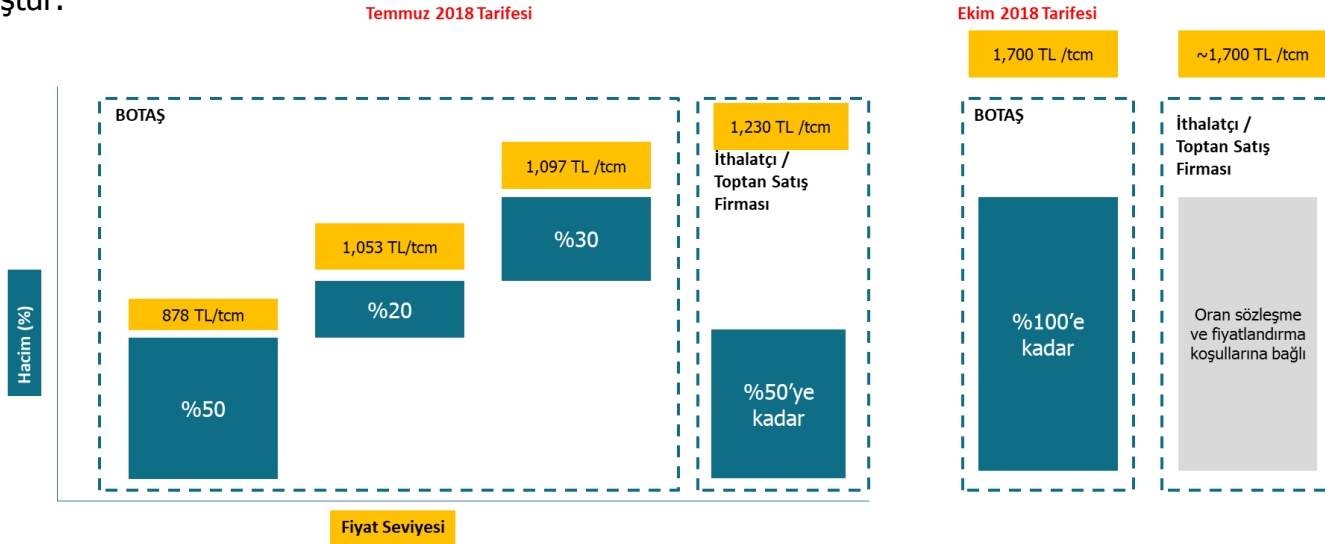
- (1) Bahsi geçen santraller gerçek marjinal maliyetleri önemli oranda daha yüksek olmasına karşın uzun dönemli sözleşmelerinin getirdiği yükümlülüklerle bağlı olarak yılın büyük bir döneminde çalışarak piyasa fiyatları üzerinde düşürücü bir etki uygulamaktadırlar. Bu santrallerin YİD sözleşmelerinin önümüzdeki iki yıl içerisinde sonra ermesiyle birlikte piyasa fiyatlarının kayda değer bir oranda yükselmesi beklenmektedir.

Brent Petrol fiyatı, 2016 yılının Ocak ayındaki dip seviyesine göre %170 oranında artarak Ekim 2018'de 85 USD seviyesine yükseldi

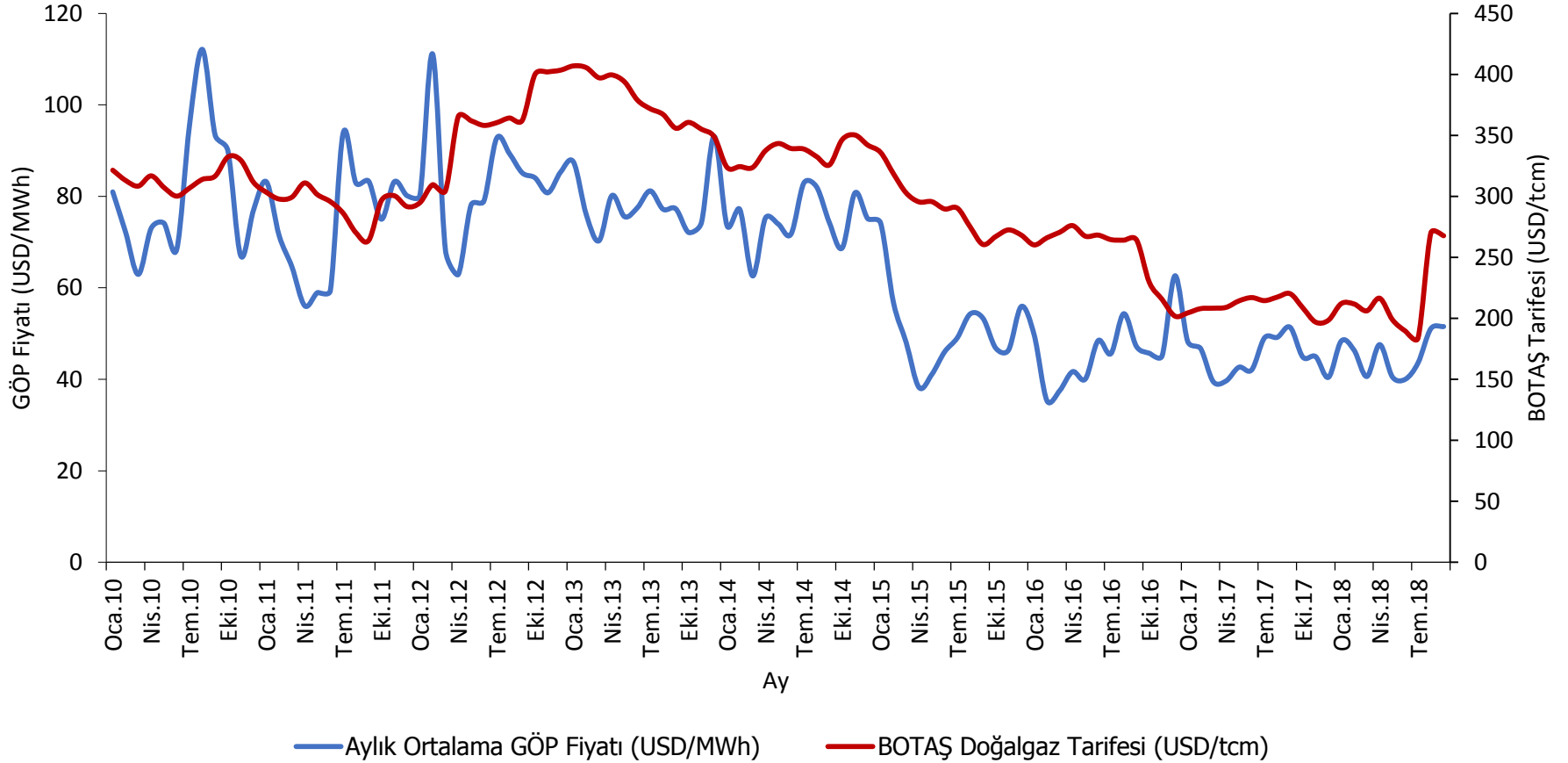
Santrallere uygulanan BOTAŞ tarifelerinin maliyetleri yansıtacak şekilde güncellenmesiyle birlikte sübvansiyon döneminin etkileri azalmıştır.

- > 2018 yılının Ocak ve Temmuz ayları arasında BOTAŞ **kademeli bir fiyatlandırma mekanizması** uygulamıştır.
- > Bahsi geçen uygulamaya 2018'in Ağustos ayında son verilmiş ve tarife **270 ABD Doları/tcm** seviyesinin TL cinsinden karşılığı olarak belirlenmiştir. Bu değişiklikle birlikte BOTAŞ'ın doğalgaz fiyatlarına uygulamakta olduğu sübvansiyon da sona ermiştir ve maliyetlerin yansıtıldığı bir tarife yapısına geçilmiştir.
- > Daha sonra, döviz kurundaki hızlı değişiklikler sebebiyle, BOTAŞ, dolar kurunu **6,5 seviyesinde sabitleyeceğini** duyurmuştur.

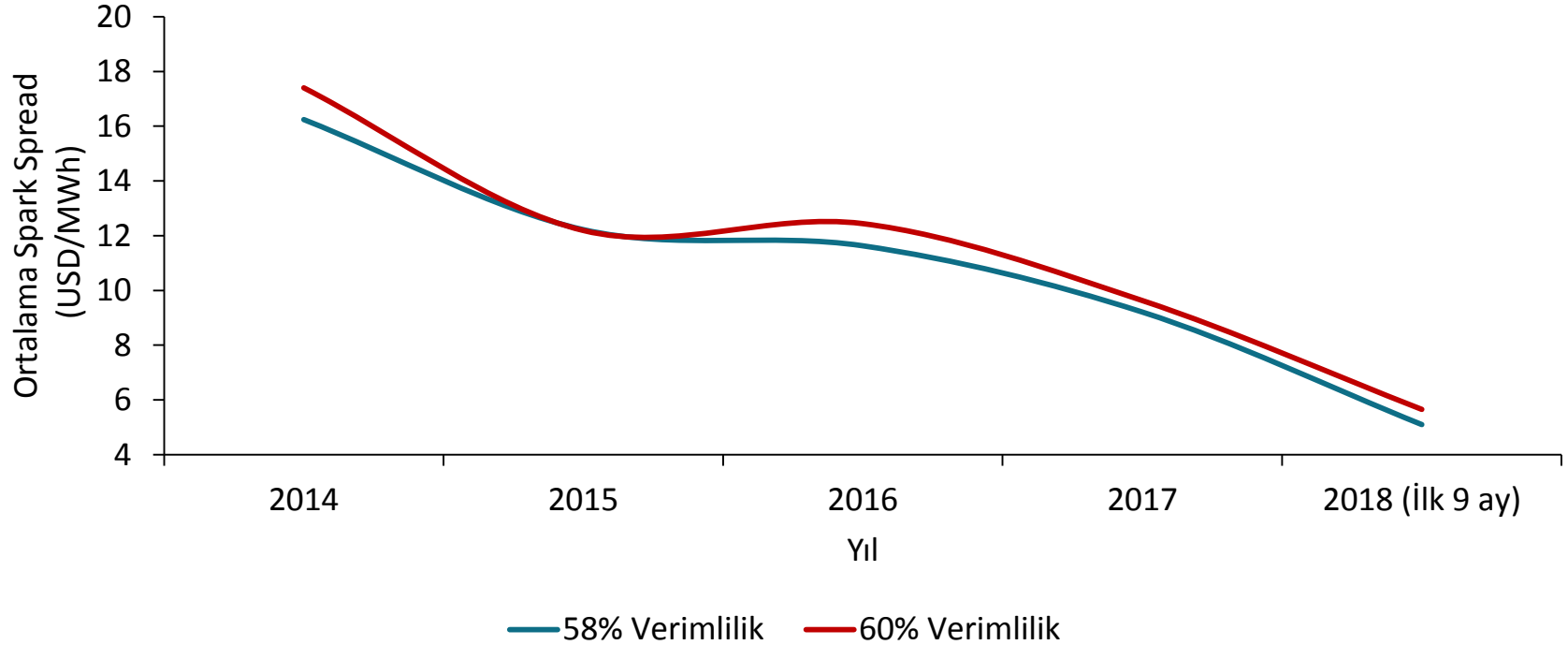
- > Son olarak, 2018 yılı Eylül ayından başlamak üzere, ABD Doları bazlı tarife yapısından da vazgeçilmiş ve tarife 1.700 TL/tcm olarak belirlenmiştir. Tarife, Ekim ayı için de değişiklik olmaksızın uygulanmaktadır.

Petrol fiyatındaki artışın yansıtıldığı ve sübvansiyonun kaldırıldığı son dönemde doğal gaz tarifeleri USD bazında %40'ın üzerinde artış gösterdi

Talep gelişiminden daha hızlı artan ilave kapasite nedeniyle DGKÇS'lerin spark spread ortalamaları düşüş eğilimi gösterdi

Pozitif Spark Spread olan Saatler için Ortalama Spread* (USD/MWh)

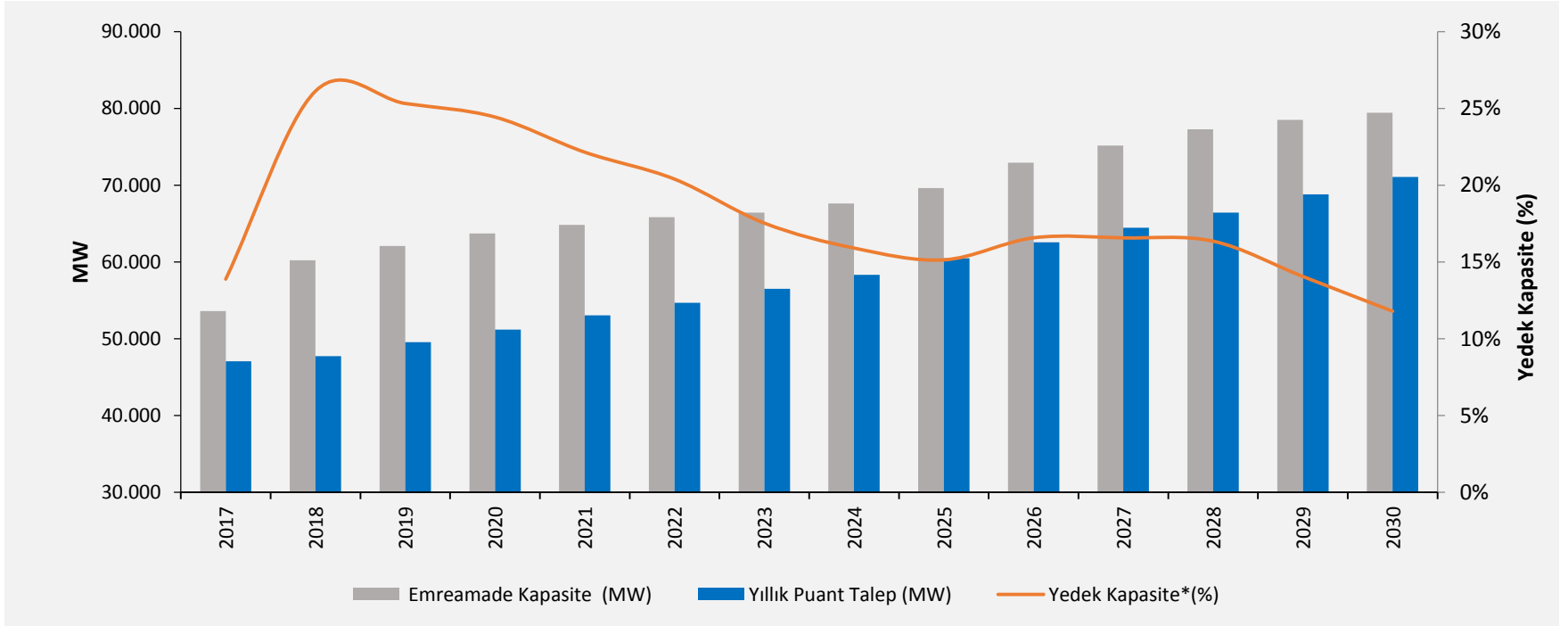
* BOTAS'ın kademeli doğalgaz tarifesinin uygulandığı 2018'in ilk 7 ayı için santrallerin 1. ve 2. kademedan alım yaptıkları varsayılarak, ağırlıklı doğal gaz alım maliyeti üzerinden hesaplanmıştır.

Yatırımlardaki gecikme ve iptallerle birlikte yeni devreye girecek santrallerin kısıtlılığı, yedek kapasiteyi düşürecektir

Yakıt Tipi	Kurulu Güç (MW)	Devreye Giriş Tarihi Tahmini- Ekonomik Yavaşlama Öncesi	Devreye Giriş Tahmini- Ekonomik Yavaşlama Sonrası
Barajlı HES	1.211	2021 – 2024	Gecikme / İptal
İthal Kömür	1.320	2022	Muhtemel Gecikme / İptal
Linyit	~3.000	2023 – 2025	Gecikme / İptal
Nükleer	4.800	2024 - 2025 (ilk ünite)	Muhtemel Gecikme

Önümüzdeki dönemde azalacak yedek kapasite nedeniyle piyasa fiyatlarında yukarı yönlü düzeltmeler ve spark spread seviyelerinde artış beklenebilir. Buna ek olarak artan petrol fiyatı, elektrik fiyatlarımızı ilave artıracaktır.

* Yedek kapasite, her bir yıl için emreamade kapasite ve saatlik puant talep tahminleri kullanılarak hesaplanmaktadır.